



2022-06-22
M2019/01018

LÄNSSTYRELSEN I JÄMTLANDS LÄN	
INK	2022 -06- 3 0
3186-19	

Miljödepartementet

Namn och adress till
den överklagande är
raderade

Överklagande av Länsstyrelsen i Jämtlands läns beslut att bilda naturreservatet Dalkarlskölen, Härjedalens kommun

Regeringens beslut

Regeringen ändrar Länsstyrelsen i Jämtlands läns beslut den 25 maj 2019 på så sätt att det ska införas en ny föreskrift, A 17, med följande lydelse.

17. ta virke för att underhålla byggnader inom föreskriftsområde A.

Regeringen ändrar länsstyrelsens beslut på så sätt att det ska införas tre nya undantag från föreskrifterna i avsnitt A och C, j–l, med följande lydelse.

- j) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med motordrivet fordon på våtmark, förutsatt att det sker med terrängfordon med mycket lågt marktryck,
- k) markägare och innehavare av särskild rätt att använda snöskoter på väl snötäckt mark i samband med tillsyn, transport av brännved eller byggnadsmaterial till fäbod eller vid jaktförberedelser eller viltvårdande åtgärder som t.ex. utkörning av ved till jaktpass och utsättning av saltstenar,
- l) markägare att inom föreskriftsområde A avverka högst två skogs-kubikmeter virke årligen för brännved för uppvärmning av byggnader inom föreskriftsområde A eller för att underhålla byggnader inom föreskriftsområde A. Virke för underhåll av byggnader får först avverkas efter att tillstånd medgetts från länsstyrelsen, jfr föreskrift A 17. Eventuella uttag ska spridas väl inom området.

Regeringen ändrar länsstyrelsens beslut på så sätt att kartbilagan till beslutet ska ersättas med *bilaga 1* till detta beslut.

Regeringen avslår överklagandet i övrigt.

Länsstyrelsen i Jämtlands län ska kungöra regeringens beslut i enlighet med 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Ärendet

Länsstyrelsen i Jämtlands län beslutade den 25 maj 2019 i ärende med dnr 511-6492-2012 att bilda naturreservatet Dalkarlskölen i Härjedalens kommun. Beslutet finns i *bilaga 2*.

Ditt överklagande

Du har överklagat beslutet och yrkar att föreskrifterna ändras enligt följande. Uppförande av byggnader och anläggningar ska vara tillåtet, eventuellt med vissa restriktioner. Det ska vara tillåtet att i mindre omfattning fälla enstaka växande eller döda träd och att ta bort eller upparbeta vindfällan och död ved med lämpliga restriktioner. Det ska vara tillåtet att framföra motordrivet fordon i terräng, alternativt att motordrivet fordon får framföras i terräng på snötäckt mark samt att det ska vara tillåtet att transportera ut fällt vilt med motordrivet fordon på såväl snötäckt mark som barmark, alternativt bör en reglering med undantagsbestämmelser införas. Bedrivande av rennärning ska förbjudas inom området. I andra hand ska bedrivande av rennärning bara tillåtas på fastigheter där fastighetsägaren har medgett sådan verksamhet. I tredje hand ska renbete endast tillåtas inom naturreservatet om intrångs-avtalet för din fastighet omförhandlas. Om inte dina yrkanden kan tillgodoses inom hela naturreservatet, anser du att vissa av dessa kan tillgodoses genom ändringar i föreskrifterna för din fastighet.

Du anför i huvudsak följande. Beslutet är fattat på felaktiga grunder och med bristfälligt underlag. Handläggningen av ärendet om att bilda naturreservatet har pågått oacceptabelt länge. I samband med delgivningen av förslag till beslut om naturreservatet så lämnades ett antal synpunkter till länsstyrelsen. Flertalet av dessa ignorerades inför beslutet och länsstyrelsen har heller inte bemött yttrandena i beslutet eller svarat de som lämnat yttranden. Flertalet av föreskrifterna strider mot proportionalitetsprincipen och är inte motiverade med hänsyn till naturreservatets syfte och det syfte som bestämmelserna om områdesskydd i miljöbalken ska tillgodose. För att uppnå syftet

med naturreservatet räcker det att införa föreskrifter som förbjuder skogsbruk. Enstaka träd måste få tas som gagnvirke, det tillhör skogens kultur att människor brukar den på ett sätt som har skett även historiskt. Läget på skoterlederna på kartbilagan till beslutet är felaktiga och därmed blir beslutet felaktigt. Friåkning med snöskoter är förenligt med det syfte som naturreservatet ska tillgodose. Friåkning är den populäraste formen av skoteråkning inom området. I Lillhärdal finns företag som bedriver verksamhet med guideade turer på snöskoter. Ett förbud mot skoteråkning skulle vara förödande för dessa verksamheter och äventyra arbetstillfällena i Lillhärdal. Förbudet mot skoteråkning innebär att det blir omöjligt att frakta byggnadsmaterial och ved till fäbodvallen med motordrivet fordon. Att framföra motordrivna fordon på barmark innebär inga skador av betydelse för skyddsvärda arter och motverkar inte syftet med naturreservatet. Trafik med fyrhjulingar, sexhjulingar och traktorer som historiskt har skett har inte förstört områdets naturvärden eftersom länsstyrelsen nu bedömer området som skyddsvärt. Undantagsbestämmelsen om att det är tillåtet att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med motordrivet fordon på fastmark innebär att det inte är tillåtet att transportera fällt vilt med motordrivet fordon på myrmark. Jakt på större vilt görs därmed omöjligt eftersom området till största del består av myr- eller sankmark. Länsstyrelsen verkar inte ha haft kontakt med berört jaktlag eller viltvårdsområdesföreningen. Tidigare fastighetsägares uppfattning när avtalet om intrångsansättning undertecknades var att snöskoteråkning i form av friåkning skulle vara tillåtet inom reservatet. Att snöskoteråkning inte kommer att tillåtas förändrar tidigare förhandling om intrångsansättning och medgivande till bildandet av naturreservatet. Någon form av rennäring eller renbete inom området för naturreservatet har historiskt aldrig skett. Bedrivande av rennäring är inte tillåtet i området enligt rennäringslagen och sådan rennäring får inte heller bedrivas i området med stöd av sedvana eller hävd. Tidigare fastighetsägares uppfattning var att rennäring inte skulle vara tillåtet inom naturreservatet. Förutsättningarna och det tidigare ingångna avtalet om intrångsansättning måste omförhandlas med nuvarande fastighetsägare om inte föreskriften ändras.

Länsstyrelsens yttrande med anledning av överklagandet

Länsstyrelsen i Jämtlands län har yttrat sig över ditt överklagande och anser att det finns skäl att delvis medge ditt yrkande om ändringar i föreskrifterna när det gäller framförande av motordrivna fordon genom att lägga till ytterligare undantag i föreskrifterna för uttransport av fällt vilt även på våtmark,

men då med villkoret att det ska ske med terrängfordon med mycket lågt marktryck. Länsstyrelsen anser även att markägare och innehavare av särskild rätt bör kunna använda snöskoter på väl snötäckt mark utanför skoterleden i samband med tillsyn, transport av brännved eller byggnadsmaterial till fåbod och vid jaktförberedelser eller viltvårdande åtgärder. Länsstyrelsen motiverar detta med att denna trafik torde bli mycket begränsad och därmed inte påverka syftet med naturreservatet.

Länsstyrelsen anser också att det finns skäl att delvis medge ditt yrkande om ändringar i föreskrifterna när det gäller uttag av brännved samt virke för att underhålla byggnader. Uttag av virke för underhåll av byggnader bör dock först ske efter att tillstånd givits från länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har inkommit med förslag till reviderad kartbilaga till det överklagade beslutet där den befintliga skoterleden har korrigerats samt att ett föreskriftsområde för uttag av virke har markerats ut.

I övrigt anför länsstyrelsen i huvudsak följande. Syftet med naturreservatet är bland annat att tillgodose behov av områden för friluftslivet och att bevara ett stort område med vildmarkskänsla. Länsstyrelsen har försökt hitta en kompromiss mellan olika friluftslivsintressen. Eftersom skoteråkning är en stor del av friluftslivet anpassades föreskrifterna något efter inkomna remissyttranden så att skoteråkning blev tillåten på led och så att det blev möjligt att ändra sträckning på befintlig led om länsstyrelsen ger tillstånd till det. Friåkning i området med skoter skulle strida mot syftet att bevara ett stort område med vildmarkskänsla eftersom skoteråkning ofta är förenat med hög bullernivå. Våtmarksområdet är inte bara utpekad som Natura 2000-område utan även som ett myrskyddsplaneobjekt, vilket innebär att det är en av de mest värdefulla våtmarkerna i Sverige. Länsstyrelsens bedömning är att terrängkörningslagen i det här fallet inte är tillräcklig för att säkerställa att områdets unika våtmarksvärden bevaras på det sätt som naturreservatet syftar till. Avverkningar av levande träd riskerar att påverka dynamiken och lokalmiljön på ett sätt som påverkar Natura 2000-områdets bevarandevärden. Även uttag av död ved är olämpligt. Vikten av död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier framgår också av Natura 2000-områdets bevarandeplan. Om det finns behov av att uppföra nya byggnader inom fåboden eller någon annanstans inom reservatsområdet, går det att söka dispens från reservatsföreskrifterna och då görs en bedömning av byggnadens påverkan på naturreservatets syfte i varje enskilt fall. Rennäring

antas inte vara ett hot mot bevarandet av naturreservatets värden. Dalkarlskölen ligger i ett område där renbete endast får ske på marker där det finns avtal med markägarna.

Ditt svar på länsstyrelsens yttrande

Du har därefter yttrat dig och anför i huvudsak följande. Du ser positivt på länsstyrelsens föreslagna formulering till undantag när det gäller framförande av motordrivna fordon. Det är också positivt att länsstyrelsen har föreslagit undantag för att bevara kulturvärdena och användningen av fåbodvallen.

Skälen för regeringens beslut

Krav på ersättning provas inte av regeringen utan provas i särskild ordning enligt bestämmelserna i 31 kap. miljöbalken. Regeringen prövar därför inte yrkandet i fråga om ersättning.

Du har framfört synpunkter på handläggningen av ärendet hos länsstyrelsen. Av 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår att ägare och innehavare av särskild rätt till marken ska föreläggas att inom viss tid yttra sig över förslag till beslut om naturreservat. Av handlingarna i ärendet framgår att markägare och företrädare för lokala jaktintressen har fått möjlighet att framföra synpunkter på förslaget till beslut på föreskrivet sätt. Det saknas därför skäl att upphäva länsstyrelsens beslut på den grunden. Vad du anfört i övrigt avseende handläggningen hos länsstyrelsen föranleder ingen annan bedömning.

Ett område får med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat. I ett beslut om att bilda naturreservat ska, enligt 7 kap. 5 § miljöbalken, skälen för beslutet och de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet anges. Vid prövning av frågor om skydd av områden ska hänsyn tas även till enskilda intressen. Föreskrifterna ska enligt 7 kap. 25 § inte vara mer ingripande än vad som krävs för att tillgodose syftet med reservatet. En inskränkning i den enskildes rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelser i miljöbalken får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med

skyddet ska tillgodoses. Samtidigt måste föreskrifter utformas så att skyddet blir effektivt.

Av länsstyrelsens beslut framgår att syftet med naturreservatet bland annat är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets fjällnära naturmiljöer med värdefulla våtmarker och lövblandad fjällbarrskog ska bevaras. Områdets opåverkade hydrologi ska bibehållas. Syftet är samtidigt att bidra till att uppfylla de åtaganden som följer av att området är utpekad att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, enligt det s.k. art- och habitatdirektivet (rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter). Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet genom att bevara ett stort område med vildmarkskänsla. Syftet ska uppnås genom att skogsmark, våtmark och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna får utvecklas fritt.

Av handlingarna i ärendet framgår att beslutet bidrar till att uppfylla miljö-kvalitetsmål som Myllrande våtmarker och Storslagen fjällmiljö. En av de av regeringen fastställda preciseringarna till dessa miljö-kvalitetsmål kallas ”friluftsliv och buller” och där beskrivs att påverkan från buller är minimerad.

Regeringen delar länsstyrelsens bedömning att det aktuella området har så höga naturvärden att det är motiverat att skydda det som naturreservat med angivet syfte och angiven geografisk avgränsning. Regeringen delar också länsstyrelsens bedömning att det finns skäl att besluta om ytterligare undantag från föreskrifterna när det gäller terrängkörning med motordrivna fordon. Regeringen delar vidare länsstyrelsens bedömning att det finns skäl att tillåta markägaren att inom föreskriftsområde A avverka högst två skogskubikmeter brännved per år för uppvärmning av stugan på fåbodvallen och att markägaren ska kunna fälla virke för att underhålla byggnader inom föreskriftsområde A förutsatt att länsstyrelsen ger tillstånd till det. För att på ett tydligt sätt ange var skoterleden går samt inom vilket område virke får tas bör kartbilagan till det överklagade beslutet ändras i enlighet med den karta som länsstyrelsen har gett in till Regeringskansliet.

Regeringen bedömer att länsstyrelsens beslut i övrigt är väl avvägt och lämpligt för att uppnå det skydd som är syftet med naturreservatet. Vid en

avvägning mellan enskilda och allmänna intressen finner regeringen därför inte skäl att ändra beslutet i övrigt. Överklagandet bör därför avslås i övrigt.

På regeringens vägnar



Hans Dahlgren



Magnus Moreau

Kopia till

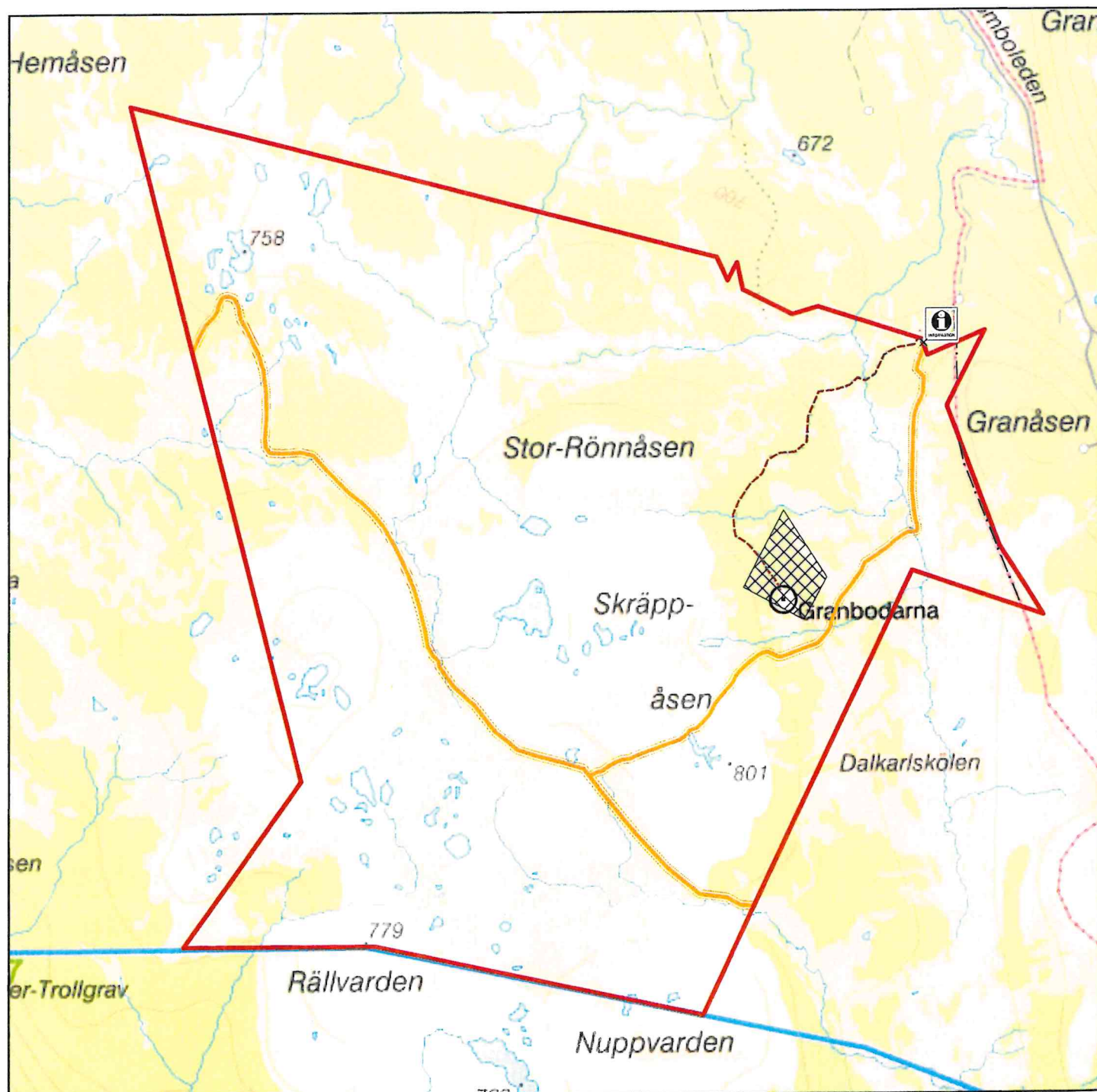
Statsrådsberedningen
Näringsdepartementet
Naturvårdsverket

✓ Länsstyrelsen i Jämtlands län (diarienummer 511-6492-2012)
Härjedalens kommun



Naturreservatet Dalkarlskölen

Reviderad beslutskarta, 2022-03-25



© Länsstyrelsen Jämtlands län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

-  Naturreservat
-  Föreskriftsområde A
-  Plats för informationsskylt
-  Granbodarna
-  Stig
-  Vandringsled
-  Befintlig skoterled

0 0,5 1 2 Kilometer

